

Історії

Ханукальних вогників

ФЕДЕРАЦІЯ
ЄВРЕЙСЬКИХ ГРОМАД УКРАЇНИ
פדרציית הקהילות היהודיות באוקראינה
FEDERATION OF JEWISH COMMUNITIES OF UKRAINE

Історії ханукальних вогників

Ханукальний світильник було запалено. Він розсіював своє слабке світло у залитій світлом вітальні. Це була радісна нагода для батька провести півгодини в компанії своїх дітей, що грали у ханукальний дрейдл. У домі панувала святкова атмосфера, але гравці настільки захопилися грою, що про ханукальне світло майже забули.

Захоплення грою зростало, дрейдл все крутився і падав: то випадав "шин", змушуючи класти в банк, то "гімел", пропонуючи щасливому переможцю "забрати все".

Маленькому Хаїму набридла гра, і він пішов подивитися на таке захоплююче ханукальне світло. Він підсунув стілець і сів, спостерігаючи за маленьким полум'ям своїми жвавими блакитними очима.

Маленьке полум'я затремтіло й зробило поклон.
"Щасливої Хануки!" – сказало ханукальне світло.

Маленький Хаїм так здивувався, що тільки кивнув у відповідь. "Я не знав, що ханукальне світло може говорити", – сказав він.

"О, так, ханукальні вогники можуть говорити і розповідати чудові історії", – відповіло маленьке полум'я. **"Мені прикро, що мало хто з дітей це знає. Але я радий, що ти підійшов до мене. Я вже почав**

відчувати себе забутим. Адже я приходжу лише раз на рік, разом зі своїми сімома маленькими сестрами, і, звісно, ми заслуговуємо на увагу і гостинність".

"Але ж ми не можемо використовувати твоє світло для будь-яких практичних цілей", – сказав Хаїм, захищаючись. "На тебе треба просто дивитися і розмірковувати про тебе!"

"Мені приємно, що ти це знаєш. Але саме тому ти повинен сісти поруч зі мною, скласти мені компанію і послухати мою історію. У мене є така чудова історія для тебе. Хочеш її почути?"

"Звичайно, хочу", – з нетерпінням відповів маленький Хаїм. •

Історія першого ханукального вогника

Багато років тому, – почав перший ханукальний вогник, – євреї жили в Землі Ізраїлю. У той час у них не було царя, адже їхнім царем був Вс-вишній, Цар царів. На жаль, багато євреїв перестали служити Б-гу, і тому незабаром вони опинилися під владою людського царя. Але цей цар не був людяним взагалі, бо він був тираном, дуже жорстоким.

Його звали Антіох, і він правив у сусідній країні Сирії. Він був настільки могутнім, що ніхто не міг зупинити його від скоєння найбеззаконніших вчинків. Антіох вирішив змусити всіх євреїв поклонятися ідолам. Він відправив своїх офіцерів і солдатів по всій Землі Ізраїлю, щоб запровадити закони та звичаї своєї країни. Євреям заборонили поклонятися Б-гу у власний спосіб або дотримуватись будь-яких інших своїх найсвятіших звичаїв і законів. Святий Храм у Єрусалимі було спаплюжено і позбавлено його прекрасних

священних золотих посудин. Кожен, хто наважувався не підкоритися цареві, негайно був страчений.

Настали дні терору та переслідувань. Тоді євреї усвідомили, що їхні власні несправедливі вчинки спричинили ці біди. Вони почали виправлятися і вирішили краще померти, ніж відмовитися від своєї релігії. Навіть маленькі хлопчики, як ти, мужньо зустрічали жорстоку смерть і нехтували розкішним життям язичника. Тоді Б-г сказав: «Мої діти вже досить постраждали. Я врятую їх!»

Це був старий чоловік, кволий тілом, але велетень духом, який першим підняв прапор повстання проти могутнього царя Антіоха. Його звали Матітьягу Хашмонаї.

У маленькому мирному селі Модіін Матітьягу жив зі своїми п'ятьма синами. Коли до села прийшов царський офіцер зі своїми людьми, щоб змусити євреїв поклонятися ідолам, старий Матітьягу вихопив у нього меч і вбив його. Він закликав своїх синів і братів слідувати його прикладу, і вони накинулися на вандалів і вбили більшість із них. Решта втекли в страху, щоб розповісти цареві.

Старий Матітьягу з вірними послідовниками сховався

в горах. Звідти Матітьягу надіслав повідомлення всім своїм братам: «Нехай усі, хто вірний Б-гу, йдуть за мною!» І кількість тих, хто був готовий пожертвувати своїм життям за віру, зростала з кожним днем.

Одного дня Матітьягу зібрав своїх друзів навколо себе і сказав: «Я відчуваю, що мій останній день наближається. Нехай мій син Єгуда поведе вас до перемоги над ворогами Б-га. Хоча їх значно більше, не впадайте у відчай і покладайте свою віру на Б-га. Пам'ятайте нашого праотця Аврагама, який вважав за краще бути кинутим у вогняну піч, ніж зрадити Б-га! Пам'ятайте також Пінхаса, який ризикував своїм життям заради освячення імені Б-жого!

Пам'ятайте пророка Еліягу, який сам виступив проти лжепророків! Той, хто відповів їм у їхній час небезпеки, відповість і вам зараз. Не бійтеся, а покладайте свою віру на Б-га! Нехай Б-г благословить вас і захищає вас!»

Незабаром після цього Матітьягу помер, оплакуваний усіма євреями. Тепер євреї дивилися на Єгуду Маккавея, щоб той вів і направляв їх, і Єгуда був рішуче налаштований жити згідно з традиціями свого народу.

Ханукальний вогник зробив паузу. Олії майже не залишилося, але маленьке полум'я боролось, майже відчайдушно.

«Мій час вийшов», – сказав він. **«Будь ласка, не забудь прийти до нас завтра. Щасливої Хануки!»** •

Історія другого ханукального вогника

Наступного дня була п'ятниця, і маленький Хаїм рано помився та переодягнувся до Шабату, щоб бути з ханукальними вогниками в момент їх запалення. Він спостерігав, як його батько запалював ханукальні свічки, а потім дивився, як його мати запалювала суботні свічки. Тепер Хаїм підійшов до стільця та сів поруч з ханукальними вогнями.

І ось, він знову почув знайомий голос Першого Вогника: **«Гарної суботи та щасливої Хануки! Я радий бачити тебе знову. Ось моя молодша сестра. Скажи “Привіт” хлопчику».**

«Привіт»,
– сказала Друга Свічка, витончено вклонившись.
«Я знаю чудову історію. Ти хочеш її почути?»

«Звичайно, хочу»,
– відповів маленький Хаїм. «Розкажи її, будь ласка».

«Ну що ж», – почала Друга Ханукальна Свічка,
– «Єгуда Маккавей вів ту маленьку групу вірних євреїв від перемоги до перемоги. Ти знаєш, що таке “партизанська війна”? Це такий вид війни, коли невелика група людей бореться проти переважаючих

сил. Єгуда та його люди робили саме це. Ховаючись у печерах або влаштовуючи засідки, вони раптово нападали на ворога з тилу або посеред ночі. Хоча їх було значно менше, щоразу Б-г посилав їм перемогу.

Антиох шаленів від люті. Він посилав одну велику армію за іншою, щоб схопити Єгуду та знищити його послідовників, але щоразу його генерали зазнавали поразки. Нарешті Антиох послав свого найкращого генерала, Лісія, з величезною армією піхоти, кавалерії та броньованих колісниць.

Єгуда звернувся до своїх кількох сміливих воїнів: «Сьогодні ми переживаємо найбільше випробування», – сказав він. – «Але не бійтеся, бо не наші мечі перемагали ворога раніше, а наша віра в Б-га. Вони приходять на колісницях і покладаються на свою міць, але ми приходимо в ім'я Б-га, і Він битиметься на нашому боці».

Звертаючись до Б-га та сурмлячи в труби, Єгуда та його хоробрі послідовники кинулися на ворога. Побачивши Єгуду на чолі його людей, схожого на ангела Б-жого, сирійські воїни жахнулися. Уся їхня армія поринула в страшенну плутанину, і вони почали боротися одне з одним. Ті, хто уник меча, почали втікати, і Єгуда зі своїми людьми гналися за ними.

Це справді було чудо, і перемога була повною та приголомшливою. Першою думкою Єгуди було звільнити Єрусалим і освятити Святий Храм, щоб євреї знову могли спокійно поклонятися Б-гу.

Коли Єгуда на чолі своїх людей увійшов до Святого Храму, перед ними відкрилася сумна картина. Усе було сплюндроване вандалами. На мить дух перемоги залишив їх, і вони стояли непорушно, зі сльозами на очах.

«Немає часу на скорботу!» – закликав Єгуда. – «Давайте очистимо і освятимо наш Святий Храм! Усі до роботи!»

«Тепер ми запалимо Менору з її сімома свічками!» – оголосив Єгуда, коли Храм було ретельно очищено. Але, на жаль, не було чистої, священної оливкової олії, щоб запалити її, адже все було сплюндровано ворогом. Шукаючи знову і знову, вони нарешті знайшли одну маленьку посудину з олією, на якій все ще була печатка Первосвященника. Співаючи псалми Б-гу за їхнє звільнення, вони запалили Менору й освятили Святий Храм у 3622 році від Створення Світу.

Це сталося 25-го кіслева, у той самий день, коли Храм був осквернений ворогом, і в цей день було відсвятковано його освячення. Але це ще не все. Диво з див! Маленької кількості олії, яка повинна була горіти лише один день, вистачило на вісім днів, доки не було приготовано нову оливкову олію для Менори. Ось вам ясне свідчення, що Б-жі чудеса перевершують людське розуміння».

«На цьому моя частина історії закінчується»,
– сказала свічка. –
«Завтра моя молодша сестра розповість тобі ще одну історію про героїзм. А тепер біжи до синагоги і не забудь знову прийти до нас завтра». •

Історія третього ханукального вогника

Наступного вечора Третя Свічка, відразу після привітання з маленьким Хаїмом, почала свою розповідь:

«Я розповім тобі про молодшого брата Єгуди — Єлазара. Злий Антіох помер, і його син Еопатор став царем Сирії. Але Еопатор не був кращим за свого батька. Він найняв найбільшу армію тих часів, яка складалася зі ста тисяч піхотинців, двадцяти тисяч вершників і тридцяти двох бойових слонів. Усі вони мали обладунки та шоломи й були учасниками попередніх воєн. Коли сонце піднялося і засвітило на їхню блискучу броню, відбите світло засліплювало очі на милі навкруги.

Сповнені рішучості битися до останнього, Єгуда і його хоробрі воїни напали на ворога, але перед тим вони молилися до Б-га, щоб Він допоміг їм у їхній священній справі.

Битва була відчайдушною, Єгуда та його люди сміливо воювали. Вони знищували один батальйон за іншим, але здавалося, що ворожим силам не було кінця. Раптом Єлазар помітив бойового слона, що був більш пишно прикрашений, ніж інші, і добре охоронявся.
«Мабуть, там їде цар», — подумав Єлазар. «Якщо

я його вб'ю, перемога буде за нами». Не думаючи про своє життя, Єлазар кинувся у бік слона. Він проривався через охорону, вражаючи ворогів на всі боки, доки не дістався до прикрашеного слона. Єлазар вбив слона і його знатного вершника. Але тут же і сам герой загинув, потрапивши під важку вагу слона, який впав від поранень.

Але це був не цар, якого вбив Єлазар, а один із його головних генералів. Та все ж героїчний вчинок Єлазара надихнув його братів, і вони продовжували відчайдушно боротися. Проте сили супротивника були надто великі, і вони опинилися в серйозній небезпеці.

Раптом прибув гінець з новиною для царя про повстання в його власній країні. Його син намагався повалити його. Антіох Еопатор вирішив припинити битву і укласти мир з Єгудою. Так Земля Ізраїлю була врятована ще раз у той момент, коли здавалося, що все втрачено.

«На цьому все на сьогодні»,
— завершила Третя Ханукальна Свічка, —
«Щасливої Хануки!»». •

Історія четвертого ханукального вогника

Чотири маленькі вогники мерехтіли у ханукійній лампі. Усі вони шанобливо привітали маленького Хаїма. Не гаючи часу, Четверта Ханукальна Свічка розпочала свою розповідь:

«Було багато битв, виграних Єгудою та його послідовниками, але в одній із битв відважний Єгуда загинув. Весь Ізраїль оплакував смерть свого героя. Тоді вони звернулися до його брата Йонатана, щоб він став їхнім лідером.

На щастя для євреїв, у Сирії знову виникли проблеми. Деметрій, який був царем Сирії на той час, мав суперника — Олександра. Деметрій не любив Йонатана і боявся його, але ще більше він боявся свого суперника Олександра. Тож Деметрій вирішив залучити Йонатана на свій бік. Він відправив посланців, просячи Йонатана забути старі образи і стати його другом.

Олександр відповів на цей крок, надіславши Йонатану золоту корону та царське вбрання з посланням про дружбу, сказавши, що він буде радий бачити його первосвященником і царем євреїв.

Йонатан став на бік Олександра, бо знав, що Деметрій був підступним і не заслуговував на довіру. Коли Олександр і Деметрій зустрілися на полі битви, Деметрій загинув, а Олександр здобув перемогу. Олександр відсвяткував свою перемогу в місті Акко і запросив царя Птоломея з Єгипту та Йонатана взяти участь у святкуванні. Йонатан був удостоєний царських почесей.

Минуло кілька років, і знову в Сирії з'явився новий цар. Серед сирійців було стільки суперництва та зрад, що царі змінювалися часто. Але в той час Йонатан правив у Землі Ізраїлю зі справжнім почуттям справедливості й любові. Він також був первосвященником, будучи онуком первосвященника Йоханана. Усі євреї любили й шанували його.

Тим часом один із довірених людей сирійського царя, на ім'я Трифон, задумав убити царя й оголосити себе новим правителем. Знаючи, що Йонатан помститься за таку зраду, Трифон вирішив позбутися його. Тож одного дня він влаштував бенкет і запросив Йонатана. Йонатан не підозрював про пастку, яку приготував для нього Трифон. Коли Йонатан залишився без охорони, Трифон взяв його в полон.

Четверта Ханукальна Свічка зітхнула, і блискуча сльоза, мов перлина, скотилась по щоці Хаїма.

«Мені шкода, що моя історія має такий сумний кінець», — сказала Четверта Ханукальна Свічка. — **«Але мій час вийшов. Завтра ти почувеш веселішу історію. До зустрічі!»** •

Історія п'ятого ханукального вогника

П'ять маленьких вогників мерехтіли у ханукійній лампі. Усі вони шанобливо вклонилися і привітали маленького Хаїма радісним «Щасливої Хануки!» П'ята Свічка, що сяяла яскравіше за інших, почала свою розповідь:

«Тепер залишився тільки один із п'яти відважних синів Матітьягу. Єгуда, Єлазар, Йоханан і Йонатан віддали свої життя за свій народ. Настала черга Шимона взяти на себе лідерство. Весь народ Ізраїлю благав його стати їхнім вождем і первосвященником, обіцяючи слідувати за ним, як вони слідували за його братами.

Земля Ізраїлю все ще була оточена багатьма ворогами, і Шимону довелося вести багато битв, перш ніж він зміг звільнити країну від усіх ворогів як всередині, так і зовні.

На третю річницю керівництва Шимона всі старійшини та шляхетні люди Ізраїлю зібралися в Єрусалимі, щоб віддати шану улюбленому первосвященнику. Вони піднесли подяки Б-гу за те, що Він визволив їх від усіх ворогів. Серед гучних вигуків і радості вони проголосили Шимона царем Ізраїлю та первосвященником. Усі люди присягнули на вірність йому та його родині. На бронзових табличках були записані подвиги Матітьягу та його синів, і ці таблички були розміщені на колонах, що підтримували балкони Святого Храму. Подібні таблички були вручені Шимону як символ вічної любові та вдячності.

І знову євреї жили щасливо на своїй землі, вільні поклонятися Б-гові у мирі та безпеці. І щороку, 25-го дня місяця Кіслев, вони святкували свято Хануки, запалюючи Ханукійні Свічки та розповідаючи своїм дітям про чудеса Б-га.» •

Історія шостої ханукальної свічки

Шоста ханукальна свічка мерехтіла, вклонилася і почала свою історію:

«Моя історія перенесе тебе на багато років вперед від часів Хануки під владою Хашмонаїм, бо я збираюся повернути тебе у наш час, сумний і трагічний, як він є.»

Ще один жорстокий тиран, ще більш жорстокий, ніж Антіох, оголосив відкриту війну нашому народу і загрожував загасити світло нашої Тори. Моя історія повертає нас у перші дні Другої світової війни, коли армії Гітлера п'яніли від завоювань. Моя історія переносить тебе до жалюгідного місця, місця, непридатного для життя, місця, про яке завжди говоритимуть з жахом і відразою – це концентраційний табір.

Це був концентраційний табір у Франції, куди загнали багатьох євреїв, і де вони чекали невідомої долі.

Саме в цей табір, – продовжувала маленька ханукальна свічка, – мене покликали, щоб принести надію і мужність стражденним і пригніченим євреям. Серед них був старий, шанований чоловік. Він був рабином. Він завжди був на ногах, ходив від людини до людини, даруючи надію і розраду своїм братам. Але вселити

надію в цих людей було важким завданням.

І ось настала Ханука.

Приблизно за місяць до Хануки рабин почав збирати трохи олії зі своїх щоденних порцій їжі. Він збирав цю дорогоцінну олію крапля за краплею, і до Хануки у нього було достатньо, щоб виконати заповідь і запалити ханукальні свічки. Йому вдалося отримати сиру морквину з кухні й вирізати в ній невелику чашку для олії. З куточка свого пальто він відрізав маленький шматочок тканини для ґнота. Тепер у нього була "ханукія".

Було темно в бараках, де перебували ці бідні євреї, оскільки їхні мучителі не давали їм світла вночі. У цій глухій темряві слова старого рабина здавалися, наче голос із небес.

«Мої дорогі брати, – почав рабин, – сьогодні Ханука, свято світла, свято, яке несе надію всім євреям, що потерпають від тиранів, подібних до Антіоха. Я зараз запалю ханукальну лампу для всіх нас. Будь ласка, уважно слухайте благословення».

Запалюючи імпровізовану ханукію, рабин промовив три благословення над першою свічкою. У його очах не було сліз, і його голос звучав урочисто, наповнений надією та мужністю, які йшли з самого серця.

«Мої брати, – продовжив рабин, поки маленький вогник кидав тьмяне світло в бараках. Він ледве розрізняв сумні обличчя своїх спів'язнів, але він знав, що на багатьох очах були сльози, а приглушене ридання там і тут це підтверджувало.

"Сьогодні вночі, – сказав рабин, – не час для відчаю. Подивіться на цей маленький вогник і спробуйте зрозуміти, що він означає. Коли Аарон збирався запалити менору в Мішкані (Святині), Б-г дав йому обіцянку: хоча Менора в Храмі може бути погашена на якийсь час, коли Ізраїль відвернеться від Нього, завжди буде горіти світло, що було запалено. Це світло запалюватимуть у темній ночі, і воно приносить світло і надію Його дітям у їхні найтемніші години. Цими вогниками будуть ханукальні свічки.

Тож не впадаймо у відчай, а молимося до Б-га, щоб Він визволив нас із рук наших мучителів, аби ми могли дожити до того дня, коли знову запалимо ці вогні наступного року у нашій Святій Землі!»

Тут маленький вогник на мить затих, але Хаїм захотів дізнатися, що сталося з тими євреями, і ханукальна свічка продовжила:

Це були одні з тих щасливих, хто не загинув від рук Гітлера. Їм пощастило, що їх розглядали як "ворожих іноземців" і утримували для обміну на німецьких в'язнів. Після того, як рабин запалив Шосту ханукальну свічку, вони отримали радісну новину, що їх обмінюють і відправляють до Америки. До сьогодні вони святкують Хануку з особливою радістю, адже це також річниця їхнього визволення.

Я мушу негайно піти і провідати їх. До побачення, мій добрий хлопчику. Побачимось завтра!» •

Історія сьомого ханукального вогника

Сім маленьких свічок мерехтіли в ханукії, і всі вони вклонилися й привітали маленького Хаїма бадьорим: «З Ханукою!» Сьома свічка, яка сяяла яскравіше за інші, почала свою історію:

«Чи знаєш ти, мій хлопчику, що у Святому Храмі Золота Менора мала всього сім світильників, стільки ж, скільки ти бачиш сьогодні ввечері?»

Ось чому ми не використовуємо семисвічники зараз, адже ми не повинні наслідувати священні предмети зі Святого Храму.

Тепер я бачу, що ти хочеш дізнатися більше про Менору, яка стояла в Святому Храмі. Тож сьогодні я розповім тобі про неї.

Ти, напевно, пам'ятаєш із навчання в ешиві про Менору, яка була викувана з чистого золота з центральним стрижнем і шістьма гілками,

по три з кожного боку, утворюючи сім світильників загалом. На кожній із гілок зверху був келих. Кожна гілка була додатково прикрашена гарними мигдальними квітами і гудзиками, все це було вирізьблене з одного злитка золота. Це була чудова робота! Навіть великому Мойсею було важко зрозуміти вказівки, які Господь дав йому усно, тому сам Б-г створив Менору!

Для Менори використовувалася тільки найчистіша оливкова олія. Чи знаєш ти, як її готували? Ну, для початку, звичайні оливки не підходили для олії Менори. В першу чергу віддавали перевагу оливкам, які росли навколо міста Текоя. Ні, не Токіо, мій хлопчику, звичайно ж, ні! Текоя — це місто у Святій Землі Ізраїля, де жив пророк Амос. Це місто розташовувалося в провінції племені Ашера, якого Яків благословив словами: «Хліб Ашера буде найкращим, і він буде кращим за королівські ласощі». Оливки повинні були виростати на незайманій землі, яка не була штучно удобрена чи зрошена. Оливки мали бути стиглими й свіжими з дерева, і тільки перші краплі, які акуратно видавлювали з цих обраних оливок, могли використовуватися для Менори!

Щоранку особливий священник, на якого випав жереб по догляду та запаленню свічника на той день,

шанобливо підходив до Менори. Він завжди знаходив західну лампу такою, що горіла, тоді як інші шість ламп Менори згасали. Це було чудо, яке відбувалося щодня, тому що, хоча всі сім ламп Менори отримували однакову кількість олії, якої вистачало лише на ніч, усі лампи гасли до ранку, а західна лампа продовжувала горіти до полудня, коли Менору знову запалювали від неї. Це диво свідчило, що присутність Б-га (Шехіна) була серед народу Ізраїлю!

Саме цю святу Менору осквернив нечестивий Антіох. Йому вдалося це зробити тільки після того, як євреї відвернулися від Тори й звернулися до

грецької культури та ідолів. Коли євреї відвернулися від Б-га, Б-г відвернувся від них, і світло Менори згасло. Однак, коли євреї об'єдналися й з щирими намірами повернулися до Б-га під керівництвом священницької родини Матітьягу та його відважних синів, Б-г знову показав, що перебуває серед них. Бо, як ти знаєш, вони знайшли лише одну маленьку посудину з олією, якої мало б вистачити лише на один день, і чудом Б-жим олії в Менорі вистачило на вісім днів, доки не була підготовлена нова чиста оливкова олія.

Ця Менора була одним із найвеличніших та найцінніших трофеїв, які римський генерал Тит забрав із собою після того, як зруйнував Храм багато років по тому. Він був настільки гордий зі своєї перемоги над євреями, знищенням нашого Святого Храму й особливо захопленням нашої священної Менори, що коли для нього було зведено тріумфальну арку — «Арку Тита» — Менору було дуже помітно зображено на ній.

Жорстокий Тит думав, що він назавжди переміг наш народ і погасив його життя. Але він, як і багато інших його однодумців, помилявся. Ізраїль вижив і пережив його величезну імперію, бо кожен єврей запалив у собі світло Тори. Кожен єврей став ходячою Менорою в епоху темряви».

До того часу, як Сьома ханукальна свічка закінчила свою історію, інші вже попрощалися з маленьким Хаїмом. Сьома свічка також помахала йому на прощання, але Хаїм все ще залишився сидіти біля ханукії, його блакитні очі були спрямовані на неї. Він задумався... •

Історія восьмого ханукального вогника

Восьма свічка Ханукії радісно вигукнула, як тільки маленький Хаїм залишився наодинці з ханукією — його брати й сестри знову побігли гратися в дрейдл:

— Ми всі тут, дорогий маленький хлопчику. Це наша остання ніч із тобою, скоро нам доведеться попрощатися до наступного року.

Восьма ханукальна свічка продовжила:

— Чи знаєш ти, що Ханука відбулася 25-го числа місяця Кіслева не випадково? Я навіть не маю говорити тобі, що випадковостей не буває... 25-те число місяця Кіслев стало важливим понад тисячу років до «Чуда Хануки». Саме цього дня було завершено будівництво Мішкану в пустелі — ледь не через дев'ять місяців після того, як діти Ізраїля були звільнені з Єгипту. Однак у той час Б-г відклав освячення Мішкану до першого дня місяця Нісана. «Б-г не утримує винагороду жодної істоти», — кажуть наші Мудреці. Тому Б-г пообіцяв, що 25-го Кіслева настане його нагорода.

Коли цар Соломон завершив будівництво Святого Храму в 2935 році, освячення відбулося на Суккот, і знову 25-те Кіслева чекало свого часу. Другий Храм був побудований і освячений, але знову цей день не був відзначений. Нарешті, винагорода прийшла, коли Єгуда Маккавей освятив Храм після того, як його осквернив нечестивий Антіох, і 25-те Кіслева стало річницею, яку вже ніколи не забудуть.

— Вір у те, що Б-г дасть винагороду так само, як Він карає за неправду.

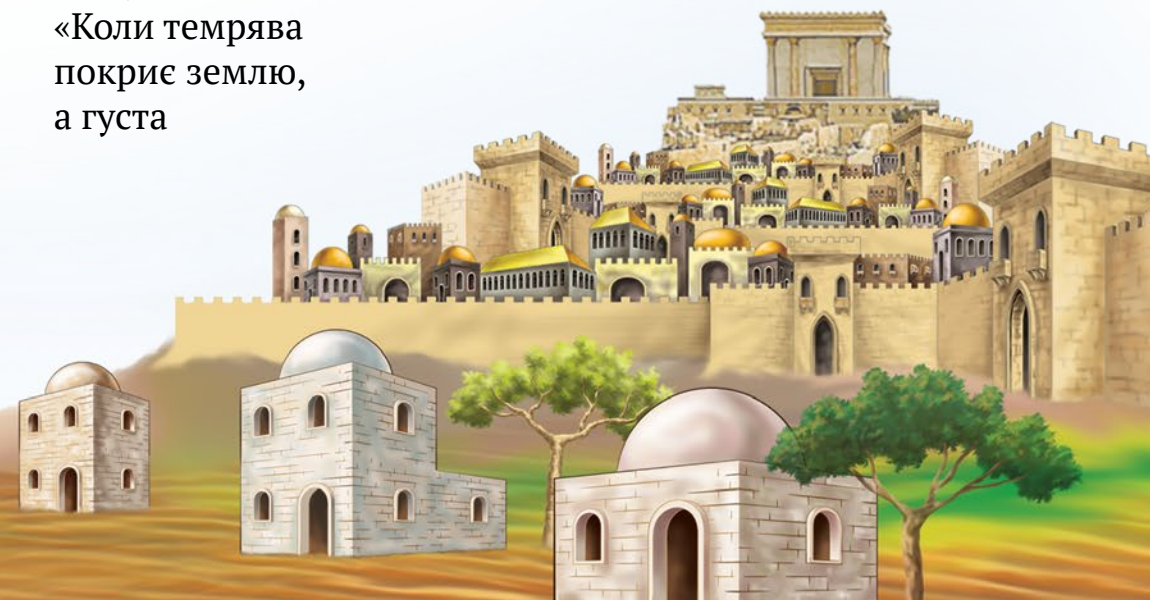
Після невеликої паузи свічка продовжила:

— Протягом століть ми не раз стикалися з важкими завданнями. Наш народ переживав безліч страждань і жертв заради освячення імені Вс-вишнього. Навіть у найтемніші часи для нашого народу ми, маленькі ханукальні вогники, приносили промінь надії, освічуючи світанок нового дня, яскравішого, ніж будь-коли.

Згадай раббі Аківу та його друзів, які відвідували руїни Святого Храму. Усі плакали, окрім Аківи. «Якщо здійснилися слова покарання, якими пророки застерігали нас, то тим більше здійсняться слова втіхи, їхні обіцянки виживання та остаточної перемоги», — сказав Аківа своїм друзям, і вони витерли сльози й сказали: «Аківо, ти нас утішив».

Так, мій хлопчику, ти можеш бути впевнений, що Б-г не залишить без винагороди жодну істоту, і наш народ буде щедро винагороджений. Слова нашого пророка Єшаягу обов'язково здійсняться — ми станемо «світлом для народів», і в нашому світлі народи світу житимуть у мирі та щасті. Ось його слова:

«Коли темрява
покриє землю,
а густа

темрява — народи, тоді Б-г засяє над тобою, і слава Його явиться над тобою. І народи ходитимуть у твоєму світлі, і царі — у сяйві твоєї зорі».

— Ну що ж, маленький хлопчику, — всі свічки промовили разом, — ми сподіваємося, що тобі сподобалися наші історії й розмови. Протягом понад двох тисяч років ми, маленькі ханукальні вогники, приходимо і йдемо рік за роком, приносячи з собою розповіді про відвагу та самопожертву в ім'я Тори. Ти б не подумав, що ми такі старі, правда? Але ми ніколи не старіємо. Ми вічні, і наше послання теж вічне. Ми запалили багато світла в єврейських серцях і домівках.

— Дякую, дорогі ханукальні вогники, — вдячно сказав маленький Хаїм. — Я завжди пам'ятатиму ваші чудові історії. Якби тільки я був схожим на тих відважних Хашмонаїм!

— Ти можеш спробувати бути таким, — відповіли ханукальні вогники. — А тепер нам шкода розлучатися з тобою, до наступного року... З Ханукою, дорогий Хаїме!

— З Ханукою! — відповів Хаїм. — Я з нетерпінням чекатиму зустрічі з вами наступного року!

— У відбудованому, святому Єрусалимі!

— додали ханукальні вогники.

— У відбудованому, святому Єрусалимі!

— повторив Хаїм. •

Історія

ханукальних
вогників

ФЕДЕРАЦІЯ
ЄВРЕЙСЬКИХ ГРОМАД УКРАЇНИ
פדרציית הקהילות היהודיות באוקראינה
FEDERATION OF JEWISH COMMUNITIES OF UKRAINE

Історії

ханукальних
вогників

ФЕДЕРАЦІЯ
ЄВРЕЙСЬКИХ ГРОМАД УКРАЇНИ
פדרציית הקהילות היהודיות באוקראינה
FEDERATION OF JEWISH COMMUNITIES OF UKRAINE